

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem
IMPERATORA I MCEJ CAŁEY ROSSYI.

W WILNIE V. S. 14. WRZESNIA 1801 ROKU W SOBOTE

z Petersburga V. S. 3. Września.

Admiralicji Major Sabir umieszczony w Tauryjskim regimencie grenadyerów, będzie Inspektorskim Adjutantem Generała infanteryi Xiążęcia Galicina. Regimentu garnizonowego w Riewlu Porucznikowi Triener oświadczone Naywyższe ukontentowanie za przyprowadzoną w porządku partya rekrutów. Flotty Kapitan r. rangi Bodisko przyięty w służbę na Bałtyckiej flocie okrętowej. Witebskiego regimentu muszkietyerów Podpółkownik Kartaszow naznacza się kommandantem batalionu grenadyerów złożonego z kompanii regimentów: Witebskiego i Bielewskiego. Leibgardyi Izmajłowskiej zmarły Kapitan Hefse wymazuje się z rang listy. Półkownik Briere de Mortere naznaczony kommandantem Muromskiego regimentu muszkietyerów. S. Petersburgski Plac Major Major Gorgolii z rangą Podpółkownika umieszczony w Siemionowskiej leibgardyi. Od armii Półkownik Tatarinow służyć ma w Smoleńskim polku dragonii. Generał Lieutenant Xiąże de Richelieu przyięty w służbę do armii. Flotty Kapitan Porucznik Alexiejew zmarły wymazuje się z rang listy. — Bywły Vice Prezydent Collegium Rzymsko-Katolickiego Departamentu Stanu Konsyliarz Szerpiński na własną prośbę uwalnia się od obowiązków z pensją półowy gaży. Bywły Moskiewskim Vice Gubernatorem Stanu Konsyliarz Czozzyn odbierać będzie pensją dożywotnią półowy gaży. Podolskich sądów głównych 1. Departamentu Konsyliarz Nawrocki otrzymał rangę Konsyliarza Kolleskiego. Hofmistrz Guriew przyięty w służbę zarządzać będzie gabinetem; Ober Hofmistrz Graf Tizenhausen zostanie przy innych powinnościach. Aktualny Tajny Konsyliarz Graf Rumiancow zasiadać ma w Radzie Monarchozey.

Za Naywyższym rozkazem Tajny Konsyliarz, Senator Mutawiew donosi Sosnowskiemu Kawalerowi orderu S. Jana Jeruzolimskiego, że prosba jego o kommanderyą skutku wzięć nie może, ponieważ nie ma wakansu żadnego.

Stanu Konsyliarzowi Rahozie prośbą o arędę dożywotnią dla siebie i żony; takowe dary zależą jedynie od osobliwych względów.

Białoruskiej obywatelce Kamieńskiej; ze skarga jej na wyrok powłozchnego zebrania Senatu w sprawie z krewnym o majątek niernychomy oddana jest do Generała Reketmistrza.

Aktualnemu Stanu Konsyliarzowi Narbutowi, skarżącemu się na Podpółkownika Parczewskiego o zabrany majątek; powinien szukać sprawiedliwości porządkiem w prawie przepisany.

Filozofii Doktorowi Rusieckiemu; prośbą o umieszczenie jego przy Departamencie Katolickim, albo w Collegium zagranicznych interesów; na te prosby niema Naywyższego zezwolenia.

Obywatelowi Sierakowskiemu; prosba względem zająćia na skarb należącego mu się ma-

steżka Sienna oddana pod rozsadek Generała Prokurora.

Generał Majorowi Godlewskiemu prośbą o mandur i pensyą; prośbę jego odestano do Collegium wniennego.

z Wiednia 12. Września.

Arcy Xiąże Jan stanął w Inspruck; długo tam zabawi, chce robotników tysiące zachęcać przytomnością swoją do pospiechu, którzy pod dozorem Margrabiego Chastelet w Tiroli i Wenecyi nad Adigą zaczęli stawiać nowe twierdze; naprawiać dawniejsze. Jadąc do pomienionego miasta Arcy Xiąże dni kilka gościł w Salzburgu, i cokolwiek stolica ma uwagi godnego, ciekawie oglądał. — Do Morien Zell nie tylko prywatne osoby, ale też całe razem gromady przesyłają w ofierze dary kosztowne, na podziękowanie Panu Zastępców na całosc Państwa. Pewne miasto przysłało półposażę Arcy Xiążęcia Karola wyłane ze srebra, blisko lokcia wysokie. Do tegoż Kościoła niesłychany tłum ludu nabożnego codzień przybywa; od Maja do Sierpnia komunikujących było 126. tysięcy. — Wystany od kommanderującego w Semlinie tłumacz donosi, że Belgradzki Balza pod strażą zostaje; nikomu z nim rozmawiać tajemnie nie pozwalają Jańczarowie; za ich jednak zgodą tłumacz mógł ofiarować więźniowi mały podarunek w żywnościach. Prosił nieszczęśliwy, ażeby go z familią odesłano do Syna, który wybiłszy się z poszrodku buntowników, złączony z wojskiem 4. Balaszów okolicznych, na Belgrad ciągnie. Odrzucili prośbę Jańczarowie, radząc ażeby rozkazał synowi lud rozpuścić, i spokojnie do twierdzy przybywać. Postrzegł zdradę Balza; rokofzanie do Syna pisali grożąc Oycę z zębami i dziećmi rozstękać, jeśli ktokolwiek ratować go zechce zbroyną ręką. Tym czasem Balza chętnie czy z przymusu zezwolił na śmierć kilku przyjaciół swoich Jańczarom niemyłych.

Pisał też do Porty prośbą o odebranie sobie kommandy; ofiarnie nawet zebrane skarby; jeżeli mu Sultan prywatnie żyć pozwoli. W Belgradzie pominaża się liczba Jańczarów; grożą im kupiacy się Bosniakowie, a jeszcze bardziey niedostatek chleba. Nie prośbą, nie dał kommandant Semliński; idą więc do Pańczowoy; lecz i tu odpowiedziawo: że Cesarz Jmć żadnego związku z rokofzanami mieć niechce; nastatek Austriacycy Officerowie broń Jańczarom pokazać musieli nakłaniając do powrotu spokojnego. Uwiadomiona o tém rada wojenna kordon nad Sawą wzmocnić kazala. Generał Jellachich udał się do Semlina. Słychać że Bosniacy pod Belgrad ciągnący, nawet przez kraj CesarSKI w potrzebie mają przechodzić. — Miodz nafała po zakończoney z Francyą wojnie rozmaite nosić odzienie, głowę strzydż zaczęła; przelża nawet zaraza do Officerów; ostrzegł ich Arcy Xiąże Karol; dziś nieposłusznych i w płochosci zaciętych do areztu pobrano. — Nie wiemy jakim sposobem ukończą się rzeczy w Ratisbonie; z Seymujących jedni chcą oddać interes Cesarzowi Jmci; drudzy w mniejszy liczbie, lecz potężni, chcą przez Komisarzów Rzeshkich dopełnić traktat Lunewilski. Przydawa

fy do tego następujące Elekeye Duchowne; rozdawnictwo beneficjów zamianifestowane, wniesć łatwo, że pożądana spokoyność nie rychto powróci; albo przynajmniej wielu negocyacyi potrzebować będzie. — Ekwipaż Lorda Miato ruszyły do Hamburga; sam nie wprzód wyiedzie, aż następca Lord Paget przybędzie tu z Paryża. — Powiadaia iż Arcy Xiążę Antoni przyšly w Munster Biskup, ma wkrótce przyiąć święcenie. — Nowe z Semlina wiadomości znać daja, że Falswan Ogloń stronikiem swoim do Belgradu 8. tysięcy własnego żołnierza na odsiecz posłał. W Sabacz i wielu innych miastach Bosnii Janczarowie rozruch wżeczyniają.

z Londynu 3. Września.

W Plymouth odprawił się sąd wojenny; Kapitan Ferris i inni Officyerowie okrętu Annibal przed nim stawieni, nie tylko usprawiedliwili stratę onego, ale nawet z ust przydującego Admirala Halloway pochwałę męstwa swojego slyszeli. — Lord S. Vincent odebrałszy bardzo ważne depeſze od Nelsona; wstrzymał podróż ułożoną do Weymouth, gdzie bawi Król Jmé; głuche dziś milczenie o nowej wyprawie ku Francuzkim brzegom; wątpliwa jest pogłoska o wyjściu floty nalezey do Boulogne. Lord Paget Ambasador u Dworu Wiedeńskiego, wyjechał z Calais do Paryża; co wielu domysłów stało się przyczyną. Rozumieią niektórzy, że ten Minister nowe negocyacye ma zacząć; naywiększą trudność: jakie z podobitych osad wrócić, jakie zatrzymać mamy w nadgodę tylu nakładów. — Pitt prawie codzień bywa w nalezey stolicy, naradza się z Ministrami; mianowicie Lordem Hawkesbury bardzo tajemnie; wiele o tém piſze Oppozycya; lecz wszystkie jey wnioski są niepewne. — Prawdziwa jest powieść Paryska o przestrode danej w Boulogne maytkom nalezey przez kommandanta Francuzkiej flotylli, gdy szli do wiadomego ataku; lecz Angliacy korzystać nie chcieli z tej przestrogi; sam nieprzyjaciel pogardziłby zapewne takim żołnierzem, który się czoła na głos podeyrzany, nie doświadczając jezeli rzeczywiscie niebezpieczeństwo jest wielkie i zwycięztwo niepodobne. Sławney pamięci Admirala Blake w 17. wieku nauczył współziomków, śmiercią pogardzać, nieprzyjaciela wszędy atakować, chociażby okręta jego naymocniej od lądu bronione były.

Wszyscy dziś Angliacy iednomyślnie wielbią woyska Egipt wydzierające z rąk Francuzom; cierpliwość, ochota, waleczność, leczba nakoniec zwycięztwo nam daly długo wątpliwe; armią niegdys Włoską czas, Turcy z Anglikami, niezgoda nakoniec pokonała. Od d. 18. Marca Belliard spokojnie stojąc w Cairze; czekał końca negocyacyi. Tym sposobem nikt niebezpieczeństwo grożące osadom Wschodnio Indyjskim, gdyby po zakończoney wojnie Egipt przy Francuzach został. Wątpiemy ieszcze o poddaniu się Generala Menou; oddala się Belliard na czele 6 tysięcy; tyleż nie więcej ma być żołnierza w Alexandryi; nieuchronny tu Republikańtów upadek; panowanie ich w Afryce przyrównać można do wylewów Nilu; które prędko przemijają. Lat tysiące bynajmniej nie wzrúszły ogromnych piramid; przykład Francuzki w trzech tylko leciech nie sprawi zapewne odmiany w obyczajach, przesądach religii Egipcyan. Narodowe institutum nie wyczytało żadnego hieroglifa. Potomne wieki wspominać będą Konsula Buonaparte wtargnięcie, jak dziś wspominaia dzieje Faraonów, Sesostrisa, Rzymian, Arabów, którzy jako cień przeszli. — Piſzą z Constantinopola, że Lord Keith miał przyłączyć część floty swojej do eskadry Turckiej, która do Algeru płynąć miała; Dey będzie musiał ulec przemocy. Porta zaś po zakończoney wojnie przyrzeka zakazać rozboju morskowego potrzykom Afrykańskim, nad których poskromieniem Anglia, Holandya, Francya, Hiszpani, Włosi długo i nieskutecznie pracowali.

Admiralowi Pellew dane znaczne posiłki;

nie inż port Rochefort, lecz wyspę Aix; atakować myśli; tu skład artylleryi dla okrętów uzbrojonych, w pomienionym porcie, który nie jest tak głęboki, ażeby statki mianowicie liniowe z armatami wygodnie mogli podnosić. Podczas wojny 7 letniej wyspa Aix była w mocy naszej; podczas pokoju Margrabia Montalembert obroną tam twierdzę postawił. — Wraz po wzięciu Alexandryi Hutchinson z armią i flotą powróci do Gibraltaru; którą wzmacniwszy częścią garnizonów tej twierdzy i Minorki, ma przedsięwziąć wyprawę na Cadix, albo do Ameryki południowej. — Prezydent Jefferson nie przestaje oddawać urzędy publiczne w Stanach zjednoczonych osobom iedno z sobą rozumiejącym w materyach politycznych. — Hiszpani zamkają porty na wyspie Cuba wszystkim prócz swoich okrętów. — Lord Nelson utrzymany przy dawniejszey komendzie; przeprawa do brzegów naszych z Boulogne, Dunquerque &c. bardzo krótka; nocę następuia długie z których moze korzystać nieprzyjaciel; im większe jest niebezpieczeństwo; tym większa potrzeba doskonałego wodza; któremu by narod i ryćetstwo mogli zaufać.

z Paryża 4. Września.

Pierwszy Konsul przyprowadza do skutku zamysł postawienia wspaniałych monumentów na tych miejscach, które Francuzcy rycerze męstwem wslawili. Nad brzegami Reau Moreau hold publiczny oddał wielkiemu imieniowi Marszałka de Turenne. Dziś w Clostercamp koſztem skarbowym stanęła kolumna na zaszczyt Kawalera d'Assas; idąc w przedniej straży r. 1759 otoczony wojskiem Niemieckim w noc ciemną, zagrożony śmiercią iesłby słowo wyrzekł: do mnie żołnierze; zawołał głosem ogromnym, oto nieprzyjaciel; i umarł tysiącem bagnety przebity. Te jego słowa na kolumnie wyryczał Buonaparte. Inny monument miły i chwalebny Francuzom, którego rewolucya dotknąć się nie śmiała; w r. 1784 postawiony, jest w Departamentach Belgickich; dwa wiersze Voltaira znać daja komu i za jakie dzieło.

Regardez dans Denain l'audacieux Villars,
Disputant le tonnerre à l'aigle des Césars.

Admiralicya Angielska i Lord Nelson w urzędowych pisnachs wyrazili, że flotylla w Boulogne Francuzka d. 10. Sierpnia szczęśliwie z nieprzyjacielem walcząca; do lądu lancuchami przykutą była, co Anglikom przeszkodziło uprowadzić z portu statki nasze. Y to ieszcze przydano; że batterye lądowe Francuzom pomagaly do zwycięztwa; nakoniec że Angielscy maytkowie byli na okrętach naszych. To wszystko nie zgadza się z rzetelnością i prawdą. Statki do lądu przykute być nie mogły oddalone od niego na 500 sążni; lecz stały na kotwicach. Nieprzyjaciel usiłował nieraz przeskozyć; nigdy mu tego nie dopuszczono. Batterye lądowe milezały; mogąc w nocy większą swoim niż Anglikom kłeskę zadać. Odparły Anglików bagnety 42, 57, 108 półbrigady; przed temi żołnierz Brytański pierzchał w Holandyi; też samę będą straszne nieprzyjaciolom oyczyzny na każdym miejscu; gdziekolwiek walczyć kaze potrzeba. Nie zgadniemy za co w Londynie tak wiele mówią o przypadku w Boulogne zdarzonym; w Paryżu lud ma za nic małą utarczkę. Po ugódzie w El Arisch napisane wszczęła się wątpliwość, kto był zwyciężcą. Kleber czyli Wielki Wezyr: Bitwa w Heliopolis wygrana pytanie rozwiązała. Podpisał niedawno w Cairze Belliard umowę podobną pierwszej; niech tylko Lord Keith nierzetelnym być zechce, niech morze raz drugi zamknie Francuzom; poslyszemy wnet o nowej pod Heliopolis wygranej. A jezeli d. 21. Marca nieprzyjaciel nie został porażony, niech to szczęście swoje Wodzom Francuzkim przyzna, z których nie każdy powinność dopełnił; nie każdy rycerskim tchnął duchem, jak zmarły Lanusse. Na początku bitwy kulą armatną rażony trafił nogę; żył ieszcze dni osm. Doskonały chirurg Lerrey chce nogę odciąć w Alexandryi; nie pozwala Generali;

namowa kolegów, prośby i lzy przyjaciół, śmierć nieuchronna, nie słowem chorego skłonić nie potrafiło. Płaczącym przyjaciołom odpowiadał statecznie: żyć nie chce po fatalney bitwie, która nas okryła niesławą.

Ta pochwała zmarłego Lanusse znać dać iż w Egipcie wielkie niezgody w obozach Francuzkich panowały; nie ieszcze rząd nie donosił o weyciu Belliarda do Marselli. — Pritaneum, gdzie nakładem publicznym wychowane bydź mają dzieci Oyców ubogich zmarłych na posłudze krajowej, urządził ostatecznie pierwszy Konsul; na każdą osobę skarb wyliczy po 700 liwrów; w czasie spokojnym Buonaparte zamyśla ten fundusz powiększyć. — Minister Chaptal wielkie przygotowania czyni na obchody uroczysty d. 22, w którym RPa Francuzka rok już 11 liczyć zaczyna; kosztu na to nie kazano oszczędzać. — Mielśmy w naszej stolicy dość długo deputowanych od narodu Piemontskiego. Wczora do nich napisał Minister Talleyrand; ażeby do siebie powracali; już albowiem dokonane są z ukontentowaniem obu stron układy zciągające się do rządu tej Prowincyi. — Biega pogłoska iż Margrabia Lucchesini zakończywszy tu swoje poselstwo, wkrótce wyjeżdża do Londynu. — Interes emigrantów aresztowanych w Bareuth zciąga uwagę powszechną. Należec mieli do spisku na życie pierwszego Konsula; sądzeni będą i karani według praw Pruskich na mieyscu. — Lord Paget idący na poselstwo do Wiednia tu bawi od dni kilku; domysi jest bardzo niepewny, że o pokoy traktuje. — Oprócz pół ósma milliona liwrów danych Ministrowi Chaptal na naprawę drogi i gościńców, Buonaparte wyliczy ieszcze rozkazał 14 millionów i pół; tak dalece że pozytywne dla handlujących i podróżnych dzieło kosztować będzie skarbowi 22 milliony w terażniejszym ru; przez lat 12 żadnych na to nie czynił skarb nakładów.

Opisać niepodobno, jak wielką radością napełniła Francuzów do starożytny religii przywiązanych, ta pewność, że rząd przywrócił pożądaną zgodę z Oycem S. a Legat Apostolskiy Stolicy Kardynał Caprara ma tu wkrótce przybyć. Ta okoliczność wielu przyjaciół ziednała pierwszemu Konsulowi; każdy dzis powtarza pamiętne słowa któremi przed rokiem zakończył kazanie wymowny Bernier: *ten otworzył Kościoły w narodzie, przywrócił Kapłanom ołtarze, wolność sumienia, i obrządków religii poświęcił.* — Minister Chaptal do Metropolity Biskupa Raven, Prezydenta Concilium narodowego pisał, dziękując i chwając gorliwość Oyców, którzy jednomyślnie, od zemsty i niewiści dalecy, pracowali okpo przywrócenia Kościelney karności, zgody, i porządku, co gruntem jest uszczęśliwienia narodów. — W Muzeum znayduie się niezmierna liczba obrazów, kupersztuchów, posągów, medalów, których wielość wiarę przechodzi; Louvre ogarnąć nie może. Nie chcąc pierwszy Konsul ażeby ten skarb Włochom wydarty, w samym tylko zamykał się Paryżu; rozkazał część onych przesłać do Prowincyi i museum założyć: w Lyon, Bordeaux, Strasbusgu, Marselli, Rouen, Nantes, Dijon, Toulouse, Genewie, Caen, Lille, Moguncyi, Rennes, Nancy; nakoniec Antwerpii, Bruxelles, i Montpellier. — Pritaneum dzieli się teraz na 4 wydziały, w Paryżu, S. Cyr, S. Germain, i Compiègne; dzis nie więcey wszystkie utrzymują uczniów iak 900.

Król Jmc Katolicki chcąc rozkrzewić oświecenie u Hiszpanów rozkazał, ażeby w mieście każdej Prowincyi stolecznem otdąd chemii i botaniki uczono. Admiral Truguet obiał w Cadix naywyższą komendę zkombinowaney flotty; Saumarez w Gibraltarze otrzymał znaczny posiłek. — Uczeń Molina, Azara, Matis, Cavanilles; Ruiz i kilku innych odprawili niedawno podróż do Peru, Chili, Mexiku &c. Amerykańskich Prowincyi nakładem Królewskim; wkrótce dzieła ich na świat wynidą; wiele skarbów z sobą przywiezli, któremi historia naturalna będzie wzbogacona. — Przed kilku dniami grano z wielką okazałością tajemnicę Izdy na teatrze narodo-

wym; tłum ludu nadzwyczajny; każdy chciał widzieć co jest sławny u Niemców flet zaczarowany Mozarta; każdy odszedł z ukontentaniem; ta mianowicie scena każdemu lzy wycisnęła, w ktorey więzien Bochoris nastanych do więzienia zabójców, muzyką zmiękczyli, że broń rzuciwszy do nog mu padli. — Ostatni arsenał podziemny Szuanom niedawno wydarty w Departamencie Mayenne zawierał: 27 beczek karabinowych ładunków, 3: tysiące ładunków kartaczowych, 14 beczek prochu, kul armatnych nie wiele, armata i haubica, wszystko z Anglii przyslane. Szuanowie podług umowy z Generalem Hedouville podpisaney, sami wszelką broń wydać powinni byli na początku ieszcze r 1800; wykonał to choć późno jeden z naczelników rokoszu; dzis wierny syn Oycyzny.

z Berne 24 Sierpnia.

W Cantonach burzliwych dotąd spokojność naruszoną nie była; chociaż malkontenci glosno używają sposobów doświadczonych z tak fatalnym skutkiem r. 1798. i 1799 do wzburzenia całego ludu przez pospolite na Francuzów ruszenie. Nawet w Cantonie Schwitz dotąd pokoy kwitnie; lecz niektórzy obywatele pracują gorliwie nad konfederacją z Cantonami Zug, Uri, Glaris, Appenzell, namawiając ustnie i pismem spokojnych mieszkańców, ażeby się domagali przywrócenia rządu dawnego, ponieważ takie ma bydź żądanie większey części Szwaycarów. W Cantonie Zurich nayspokojniey obrady się zakończyły.

z Strasburgu 31 Sierpnia.

Graf Filip de Cobenzl Ambasador Cesarza Jmc wczora przejeżdżał przez miasto nasze do Paryża; tu się zatrzymał bardzo krótko jedynie dla odmienienia koni. W Departamentach nad Reńskimi policya i żołnierze przytrzymują bardzo wielu emigrantów bez rządowego pozwolenia, albo też za fałszywymi pasportami powracających do Oycyzny. Nikną u nas powoli rozbójnicy; tak długo obywatelom naprzykrzeni; dwóch naczelników, Aubry i Durand na śmierć skazano.

Od granic Włoskich 30. Sierpnia.

Obleżenie Portoferrajo trochę się spóźniło; Anglicy bowiem zehwyтали kilka statków amunicyje prowadzących dla armii Francuzkiej. Już Watrin usypał batterye, które w murach wyłam czynić mają do szturmu; zbywa mu na żywności; fregatom w Liwornie z korsarzami stojącym rozkazano, ażeby rzeczy konieczne do Elby przewozily. — W Rzymie na kongregacyach zwolanych przez Oycza S. dla przyjęcia Paryskiego konkordatu, nie wyższy Kardynałowie bydź mogli; żądał wyrażnie Buonaparte, ażeby Albani, Busca, Rinuccini do rady nie wchodzili, jako jawni nieprzyjaciele narodu Francuzkiego; Kardynał Braschi chorował. — Generał Administrator Jourdan ogłosił w Turinie że kontrybucya wojenna 12. millionów wynosząca, tudzież inne podatki ustać mają; Piemont otdąd płacić będzie podatek tylko gruntowy 9. millionów; do niego nalezec powinny domy, fabryki, rękodzieła. W Turinie przyzło do zwawych sporów między garnizonem Francuzkim a żołnierzami krajowemi; już wyzywali się do boju; mieysce już wyznaczone było; kommandanci zapobiegli niezłęczęciu; strzelców Francuzkich, przyczynę niezgody odesłano do innych miast na garnizon. — Kommanderujący w Malcie Generał Pigot pisał do Neapolu, że garnizon Francuzki z Cairu w liczbie 4. tysiący powraca do Oycyzny. Dziwne odmiany na świecie. Przed kilku lat Buonaparte kilkaset żagłów, 40. tysięcy żołnierza na podbicie wschodu prowadził; dzis z ogromney potęgi nie w Egipcie nie zostało, oprócz Alexandryjskiej zalogi, która przez Turków, i Anglików scisle obleżoną bydź musi.

Na brzegach Włoskich ukazała się eskadra z 5. statków Tunetańskich złożona; teraz

nikt nie myśli o poskromieniu rozbojników. — Kardynał Caprara jedzie do Paryża, gdzie dostrzeżać będzie ażeby konkordat ściśle wykonano; to pismo w Rzymie ogłosić miano d. 25. — Mediolańska Consulta pisze nową Konstytucyą dla narodu Cisalpińskiego. Słychać że mogą ugody zawartej z Apostolską stolicą, ta ustąpi Republikantom niektóre miasta w kraju Urbinińskim.

z Westfalii 9. Września.

Francuzi zdują się przywłaszczać sobie władzę nad Renem całym, nie pozwalając statkom Niemieckim żeglować do Batawów; owszem konfiskują wszystkie towary, mianowicie zboże; powiadając że to Anglikom posyłamy; statki natwet Pruskie, albo też Pruskiemi pasportami opatrzone w Wesel, nie są wyjęte od prawa. Zyczeniem jest powszechném obywatelów nad Reńskich, ażeby traktat z Francyą ostateczny jasnie opisał, co do kogo należy. Lecz to podobno nie rychło nastąpi. Elekcyje Biskupów Niemieckich mogą być przyczyną nowego zamieszania; już Komisarz Cesarski Graf Westphalen z Kapitułą w Munster liczne miał konferencye; rzecz zupełnie ułożona między niemij dziś Arcy Xiążę Antoni ma być obrany Biskupem.

z Hagi 8. Września.

Lękamy się zawsze lądowania Angielskiego, i jeszcze bardziej ataku portów naszych; niedawno przed uściem Mozy liczone 88 statków nieprzyjacielskich; słychać że Nelson ma komandę najwyższą. Dla tej przyczyny woyska nasze zostają w nieustanném poruszeniu. Augereau na lądzie czuwa; De Winter maytków i morskich żołnierzy do męstwa i wierności zagrzewa. Przed portem Fleisingue inna znowu eskadra widzieć się dała. Generał Desjardins komendę otrzymał w Zelandyi; znaczny jemu posiłek dano w piechocie Francuzkiej. W Calais biega pogłoska, iż nad nadzieję prędkiej mają być podpisane warunki przedugodne pokoju między wojującemi Mocarstwami.

z Constantinopola 25. Sierpnia.

D. 5. do Lorda Elgin od brzegów Syryjskich przysłany Tatar doniósł, iż otworzyła nakoniec bramy Alexandrya woysku przymierzonemu; lecz późniejszy wiadomości nie o tém nie wzmiankują; pokazało się że goniec chciał cokolwiek pieniędzy wyłudzić. Albowiem piszą z Smirny, że Generał en chef Menou odrzuciwszy warunki ugodliwe, oświadczył nakoniec za 6. tygodni ustępować z Egiptu, jeżeli tym czasem żadnych posiłków nie otrzyma z Europy. — D. 2. Nowy Gospodar Multański Suzzo wyjechał ztąd do granic Państwa swojego z familją. Potkany w drodze przez wielką łotrów zgraję, stracił wszystkie sprzęty i 100. tysięcy piastrow szacowane, i został w niewoli, póki oprzyżkom nie da przepisane odkupu. Porta na ratunek wysłała liczne woysko. W Ministerium Ottomańskiem nastąpić wkrótce mają wielkie odmiany. Wielki Wezyr, Reis Effendi, Kaimakan, ettc. odmienionemi będą. W Dywanie i narodzie jawna niezgoda; przychylni Francuzom długo milczenie zachowali od tego czasu, jak zwycięztwo ich opuściło we Włoszech r. 1799, dziś głowę podnoszą; nazywamy takich: *Tureckimi Jakobinami*. Między Wezyrem i Kapitanem Bafzą w Egipcie nie ma jednodomyslności; drugi nie uznaje zwierzchności pierwszego. Podarunki dla Officyerów armii Angielsko-Tureckiej za odzyskanie Cairu milionowe posłał Sułtan Wielki, w dyamentach, zegarkach, pałaszach; samych szub i kaftanów 170.

W Białoruskiej Gubernii w Newelskim powiecie przedane się majątek którego dokładne opisanie tu się kładnie: Dusz męskich według ostatniego podania rewizyi 592 liczy się, z których więcej sta dusz jest Ruskich. Gruntu: ziemi dobrej zawiera się 1770 dziesięcin, Sianożęci zajmują 556 dziesięcin, Lasu na drwa biorąc zarosłe fuche i błota 1434 dziesięciny. Tonie Rybne we dwóch Jeziorach Arleie i Niewiedrze, których połów spólny jest z łasidami, zajmują 78 dzie: i 1712 sążni. Zabudowanie biorąc całkiem zabiera 48 dzie: droga ma w sobie 48 dzie: i 1828 sąż: Nakładowisko wydzielone 161 sąż: nieużytecznej ziemi zostaje się 81 dziesięcin: całkiem zaś biorąc ziemię tego majątku wypada 4015 dzie: i 2294 sąż: Oprócz tego mają Chłopi tegoż majątku znaczną część ziemi spólny z Pancernemi Kozakami, gdzie zwyż wyrażoney liczby dusz, 42 poddań: jest osadzono. Z temiż Pancernemi Kozakami spólny jest las znaczney obszerności, gdzie nietylko do pieca, ale do najlepszego zabudowania zgodne znajdują się drzewa. Zabudowanie Dworne zawiera w sobie dom, Officyny, Stajnie, Wozownię, kuchnię, 3 śpichrze i oborę; wszystkie te zabudowanie rok ieszcze drugi jak postawione. Przytym Sad znaczny zasadzony owocowym drzewem: dobrymi Jabłonami, Wiśniami i przednimi gruszkami, z których 16 drzew się znajduje oo funtowy owoc, z siebie wydają: wiele takż ma ten Sad w sobie rozmaitych kwiatów i jagod. Jesliby więc kto chcący ten kupić majątek, żądał wiedzieć o szczególniejszych do tego się ściągających okolicznościach, i cenie onego; taki o wszystkim się tym dowie u Sekretarza w Gubernii Białoruskiej w Powiecie Newelskim w Niżnym Sądzie zostającego JP. Anikieja Zachariewicza Szulhi.

Z Domu pod N. 108 uciekł człowiek nazwiskiem Franciszek Kozłowski lat 35 wzrostu średniego włosów rudyh; ten oprócz inney szkody, zabrał świadectwa służące Symonowi Sliwińskiemu. Ktoby go postrzegł niech raczy doniesć Policji Wileńskiej.

W Drukarni Nitawskiej wychodzą z pod prasy dzieła Floryana z Francuzkiego na Polski język tłómaczone przez JX. Korzeniewskiego S. P. pierwszy tom w tych dniach prenumeratom będzie oddany. Prenumerata trwać ma do końca miesiąca Września; biletów dostać można w Wilnie w Drukarni XX. Piarow, w Grodnie, Wiłkomierzu, Poniewieżu, Święciance, Widzach, w drukarni Nitawskiej, i u samego Tłómacza.

W następującym miesiącu Pazdzierniku zaczyna się prenumerata Gazety Litewskiej na Kwartał tego roku ostatni; wydawana będzie jak dotąd regularnie, po godzinie z południa trzeciej w Sobotę i we Srzodę.